

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 29 August st. v.

Așadar totuși.

Dacă ar fi compatrioții maghiari oameni puternici din puterea lor proprie; dacă compatrioții maghiari din puterea lor proprie ar fi în stare a oferi garanții pentru alianțe cu alte puteri, pentru nici o alianță n'ar fi așa de potrivită, ca pentru o alianță cu Țarul rusesc, în interesul „libertății” popoarelor.

Este lucru admirabil, cât de mult se potrivește compatrioții maghiari cu Țarul rusesc în materie de promovarea libertății. Și ei și Țarul, la toate ocaziunile, sunt cu libertatea în gură. Mai mult, iau și armele în mână și varsă și sânge pentru libertate. Când vine însă treaba la aplicarea libertății și unii și alții explică libertatea numai cum le vine egoismului lor la socoteală.

Nu le va fi pe placul compatrioților maghiari asemănarea ce facem între dînșii și între Țarul rusesc și încă tocmai în materie de libertate și de liberalism.

O scim aceasta prea bine.

Dînșii vor să treacă în lume, dupăcum pe nedreptate au trecut timp îndelungat, de campionii libertății; cu toate că au dovedit chiar și în timpul de douăzeci de ani încoace, că dacă nu le-ar lipsi puterea, ar fi mai autocrați față cu popoarele nemaghiare decum este autocratul tuturor Rușilor față cu libertatea popoarelor preste tot. Vom fi dar' noi de vină, dacă dându-ni-se ocaziune constatăm, că compatrioții maghiari sunt așa precum sunt?

Este firea lor așa.

Pe noi însă nu ne supără atâta firea lor dușmană libertății și liberalismului, cât năsuința lor de a ascunde însușirea lor, care cu toate acestea nu se poate ascunde și care și când a succes de a fi ascunsă în dosul unor arangiamente splendide, isbucnesce la cea mai neînsemnată ocaziune și se prezintă în firea firei sale.

Vor fi vre-o câteva zile decând o deputațiune săsească cu deputatul dietal

Adolf Zay în frunte a fost la Cluj. Scopul excursiunii se dăce a fi fost, pentru a cunoaște, din intuițiune proprie, expozițiunea industrială din Cluj. Cu ocaziunea aceasta a fost preste puțină să lipsească toastele. Nu scim acum într'un moment de naivitate din slăbiciune, sau într'un moment de naivitate prefăcută, dl Adolf Zay, care în treacăt fie dîs, după pozițiunea ce ocupă în una dintre partidele politice din patrie, nu mai aparține partidului național săseș, destul că a comis un *lapsus linguae*. Într'un toast adevărat a glorificat „*fraternam unionem trium nationum*”, și un vifor de aplaudări din partea compatrioților maghiari a urmat.

Ei, și ce are să dăcă acest lapsus? Are el să ne supere? Avem noi vre-o temere, că are să ne strice ceva?

Ori-și-ce va avè să dăcă, este un simptom, este un caracteristic al timpului nostru, care merită, cel puțin a lua notiță despre dînsul.

Va să dăcă, cătră finele secolului al nouăsprezecelea, care se dăce al luminii, al libertății, al egalității, ajunge să resune o vorbă neprivighiată din partea cuiva și să tresalte inimile compatrioților maghiari de bucurie, dacă numai amintesc cineva de un moment politic din secolii de tristă aducere aminte, de secolii, când majoritatea locuitorilor s'a supus robotelor pentru-ca vre-o câțiva să poată trăi bine și fără să muncească.

Fapta aceasta ne dă o interpretațiune foarte largă asupra stării actuale de lucruri din Transilvania atât din punct de vedere politic, cât și economic-național.

Organele compatrioților maghiari s'au adoperat decâte-ori au simțit vre-o nedumerire din partea Românilor, a asigura, că n'au alte scopuri decât binele patriei pentru toți locuitorii ei.

În dosul vorbelor însă se ascund foarte slab faptele.

Ori-cât ar umbla dar' compatrioții maghiari a ascunde tendența lor, ori-cât de tare o neagă, faptele o dovedesc, o dau

pe față. Se silesc din toate puterile a isola elementele, pe care vor să le nimicească și le condamnă la inactivitate pe toate terenurile.

În Transilvania Românii după numărul lor, precum și după vitalitatea lor și după capacitatea lor de cultură, fără îndoială sunt elementul cel mai însemnat. După-ce compatrioții maghiari s'au svîrcolit în tot felul să-i înfrângă pregătindu-i, pentru a-i face mistuibili, însă fără de vre-un succes pipăit, s'au pus pe isolare. Și este ca și sigur, că nici cu atâta nu se mulțumesc.

Isolarea Românilor în Transilvania nu o credem. Mulțumită lipsei de tact a compatrioților maghiari, din Transilvania nu vor câștiga pentru planurile urmărite de dînșii, decât indivizi singuratici, cari au posturi grase și poftă de bani din prisosințele visteriei, puse la dispozițiunea cabinetului.

Cu toate acestea se nu desprețuim răul amenințător nici odată, mai ales după-ce nu mai avem cauză de a ne îndoii de existența lui.

Revistă politică.

Sibiu, 29 August st. v.

Un distins membru al partidului guvernamental, deputatul dietal Iuliu Horváth, a făcut Luni înaintea alegătorilor sei din Balavásár o dare de seamă, care conține unele pasaje de oare-care interes politic. Îndeosebi acolo, unde vorbesc de atitudinea Ungariei față cu Rusia, dl Horváth ocupă aproape același punct de plecare, pe care la timpul seu contele Apponyi l'a caracterizat de singurul bun și corect punct de plecare.

„Eu nu cred — dîse dl Horváth — ca în Balcani să existe o linie de limitare, care ar pute să limiteze atât influența Rusiei, cât și pe ceea a Austro-Ungariei; această linie nu se va pute trage nici odată. Unde s'a validat odată influența Rusiei, acolo vedem, cum revoluțiunea i-se leagă de urme. Unde străbate influența Rusiei, acolo se aruncă o făclie într'un magazin de praf. Evenimentele bulgare o dovedesc aceasta. Poporul bulgar, care a fost îndestulit cu Principele seu, care a trecut cu succes preste un război și care s'a avântat la un anumit grad de

cultură, deodată se trezesc, a înlătura pe Principele seu cu mijloace, de care s'au folosit odinioară nihilistii în contra Țarului Alexandru II. Revoluțiunea din Bulgaria a dovedit Europei în cel mai eclatant mod, că diplomația rusească e în alegerea mijloacelor sale tot atât de puțin scrupuloasă, precum erau odinioară nihilistii, când se gândiau a frânge puterea Țarilor... Să nu se creadă, că evenimentele din Orient pot să lase în liniște poporul Ungariei. Din altă parte, decât din partea stabilirii influenței rusești în Peninsula-Balcanică, nu ne amenință nici un pericol. Aceasta e egală cu disolvarea monarhiei, cu primejduirea națiunii maghiare și a statului ungar și noi trebuie pe calea legislativei să exerciăm o presiune asupra diplomației noastre, spre a scuti cele mai vitale interese ale noastre, și Vă asigur, că dacă — ceea-ce eu nu o cred — pașii diplomației nu vor ajuta nimic, Ungaria nu se spărie nici chiar de un război.”

Dacă dl Horváth nu ar fi făcut într'alte și cele mai înverșunate imputări întreg cabinetului Tisza, necruțând nici chiar un singur resort, ar crede omul, că un membru atât de distins al partidului liberal, face o politică inaugurată de actualul guvern ungar. Astfel însă aceste vederi politice de abia se vor pute reduce la altceva, decât la o căsălire înaintea alegătorilor și la o mulcomire a dorului de a face senzațiune. Vom vedea ce va dăce la aceste presa ungară guvernamentală; rămâne însă un lucru simptomatic, că un deputat guvernamental nu cutează să aproabe guvernul în fața alegătorilor sei.

Principele Alexandru a părăsit Bulgaria — a părăsit-o, cum poate n'a mai părăsit o țeară un alt suveran în acest secol. Eată proclamațiunea lui cătră poporul bulgar, și asta ne spune totul:

„După-ce ne-am convins de tristul adevăr, că plecarea noastră din Bulgaria va ușura restabilirea bunelor relațiuni între Bulgaria și eliberatorul rusesc, și după-ce guvernul împăratului Rusiei ne-a asigurat, că independența, libertatea și drepturile statului nostru vor rămâne intacte și înimenin se va amesteca în afacerile interne: declar mult iubitelui popor, că renunț la tronul bulgar, cu acea dorință, spre a dovedi înaintea de toate, cât descumpe ne sînt nouă interesele patriei noastre, că noi pentru independența aceleia sîntem gata la ori-ce jertfă, chiar și la aceea, care e mai scumpă decât viața. Exprimându-ne cea mai sinceră mulțumită pentru supunerea, ce ne-a

Foița „Tribunei“.

Vecinii.

— Din fantasiile lui Nicolae Gogol. —

(Urmare.)

Judecătoria se deschisese încă de dimineață. Judecătorul, un boier cam pântecos, deși mai subțire ca Ivan Nichiforovici, cu fața plină de bunătațe și îmbrăcat într'un halat ce lucia de soios ce era, stătea de vorbă cu subjudele, avînd pipa în gură și ceașca de ceaiu în mână. Buzele groase ale judecătorului aungeau până la nas, astfel, că el putea să-și soarbă după plac cu nările buza din sus. Această buză îi servia deci totodată și drept tabachieră, căci o mare parte din tabacul destinat pentru nări, rămânea pe ea. În vreme-ce judecătorul stătea de vorbă cu ajutorul lui, o femeie desculță ținea tava cu vasele de ceaiu. În capul mesei era secretarul judecătorei, care cetia o hotărîre judecătorească într'un ton atât de monoton, atât de melancolic, încât auzindu-l, ar fi adormit chiar și acusatul. Judecătorul ar fi adormit și el neapărat, dacă nu s'ar fi întemplat să se început mai nainte o conversațiune foarte interesantă.

„Mi-am dat cu tot dinadinsul silință, — grăi judecătorul sorbînd odată din ceaiu, — să aflu, cum se face, că cântă atât de frumos. Aveam, sînt acum tocmai doi ani, o mierlă admirabilă. Ce să veți? Deodată își eși din fire și încep să cânte — numai bunul Dumnezeu scie cum:

se strica pe dî ce mergea, se făcea tot mai nesuferită, sforăia, cărăia — îți venia s'o arunci! — Mofturi! Eată ce era: se formează sub limbă o bășică, mai mică decât un bob de mazere. Bășica aceasta trebuie să o spargi cu vârful unui ac. M'a învățat Zachar Popovici cum și în ce fel; — dacă doresci, îți voiu arăta și d-tale amănuntele mai deaproape. — Mă duc la el...”

„Porunciți, Damian Damianovici, să cetesc și a doua sentență?” — întrebă secretarul, care de câteva minute acum încetase a mai ceti.

„Care va să dăcă, ai terminat cetirea? — În adevăr, foarte iute!”

„Eu n'am auzit nimic. Unde e hârtia? — ca să o subscriu. — Ce mai avem?”

„Caușa Cazacului Bochita pentru o vacă furată.”

„Prea bine, cetesc! — Care va să dăcă, mă duc la el... Pot chiar să Vă spun îndea-mînt, cum m'a ospătat. La rachiul am căpătat mezeliuri — lucru exchis! Hm! — nu mezeliuri, cu de care ne tractează bacanii nostri din Mirgorod. Scrumbii nu mănânc, îmi vine, precum scii, să răgăiu de ele, am gustat însă icrele negre, nisce icre excelente! Nu mai poți dăce nimic, — excelente! — Apoi am beut un păhar de rachiul de perseci, ținut pe țințaur. Era și rachiul preparat cu șofran, precum scii însă, așa nu e pe gustul meu. Nu-i vorbă, nu e de disprețuit, deșteaptă pofa de mîncare... Ah! ce aud, ce vîd?” — strigă judecătorul, vîdînd pe Ivan Ivanovici.

„Să dea Dumnezeu bine! Bună dimineața

Vă doresc!” — grăi Ivan Ivanovici, închinându-se în toată partea cu bunăvoința ce îi era particulară. Sfinte Doamne, cum scia el să câștige prin purtarea lui inimile tuturor. Nicăiri n'am mai vîdît atîta fineță. Avea conștiința propriei sale dignități și de aceea cerea să i-se dea respectul cuvenit. Judecătorul îi oferî el însuși lui Ivan Ivanovici un scaun, trăgînd odată cu mîinile din provisia de tăbac adunat pe buza lui, ceea-ce la el era totdeauna o dovadă de particulară mulțumire.

„Cu ce putem să Vă servim, Ivan Ivanovici? — întrebă el. — Pot să Vă ofer o ceașcă de ceaiu?”

„Nu, Vă mulțumesc!” răspunse Ivan Ivanovici și se aședă.

„Faceți-ne onoarea, — o singură ceașcă!” — grăi ear' judecătorul.

„Vă mulțumesc; ospitalitatea d-voastre îmi face o plăcere extraordinară”, — răspunse Ivan Ivanovici, și se ridică, ca să se închine, apoi ear' se aședă.

„O ceașcă!” — dîse ear' judecătorul.

„Vă rog, nu Vă osteniți, Damian Damianovici!” — Ivan Ivanovici ear' se ridică, se închină și se aședă.

„O ceașcă!”

„Ei, fie, o ceșculiță!” — grăi Ivan Ivanovici și întinse mîna, ca să iee o ceașcă de pe tavă.

Sfinte Doamne! Câte și mai câte finețe nu găsești la un om. Nu se poate spune, ce bună impresiune produce asemenea purtare.

„Nu mai porunciți încă o ceașcă?”

„Vă mulțumesc”, — răspunse Ivan Ivanovici, punînd ceașca deșeartă cu fundul în sus pe tavă și închinându-se.

„Faceți-mi plăcerea, Ivan Ivanovici!”

„Nu pot; Vă sînt foarte îndatorat!” — Se înțelege, el ear' se ridică și făcu un compliment.

„Numai o ceașcă, una singură!”

Ivan Ivanovici întinse ear' mîna să iee o ceașcă de pe tavă. Auzi d-ta, câte finețe, câte apucături gingașe, ca să-și păstreze dignitatea.

„E o afacere foarte importantă, Damian Damianovici, ceea-ce m'a făcut să te incomodez, — am să dau pe cineva în judecată”, — grăi Ivan Ivanovici după-ce deșertă ceașca. Grăind apoi aceste cuvinte, puse ceașca pe tavă și scoase din buzunar o coală timbrată: „Acțiune contra dușmanului meu, contra dușmanului meu de moarte.”

„Contra cui adevă?”

„Contra lui Ivan Nichiforovici Dovgoșșin.” Auzind aceste cuvinte, judecătorul era p'aci, p'aci să cadă de pe scaun.

„Cum ai dîs?” — strigă el mirîndu-se, — „Ivan Ivanovici! — ești oare chiar d-ta?”

„Precum veți, sînt chiar eu însumi.”

„Dumnețu și toți sfinții să te aibă în paza lor! Cum? D-ta? Ivan Ivanovici, — și dușman al lui Ivan Nichiforovici! O spui aceasta chiar d-ta? Mai spune-o odată! Îmi vine să cred, că s'a ascuns cineva în dosul d-tale și vorbește în locul d-tale.”

„Adevă ce? ce-ți pare atât de că nepuțință? Nu mai vreau să-l vîd în ochii mei, m'a insultat, m'a atins în sentimentul meu de onoare.”

păstrato poporul în situațiile fericite și triste, pe care a avut-sele suferite el și tronul dela venirea noastră în Bulgaria: Părăsim principatul rugându-ne lui Dumnezeu până la sfârșitul vieții noastre, ca să țină Bulgaria, să o spriginească și să o facă mare, puternică, fericită, unită și independentă. Numim de regenți pe Stambuloff, Caraveloff și Mutcuroff și dăm ordin tuturor cetățenilor, să se supună îndrumărilor și dispozițiilor, pe care le va lua regența numită de noi, spre a susține țerii pacea și spre a încungiura vre-o complicațiune a stării patriei și așa destul de grave. *Dumnezeu scutească Bulgaria!*

„Dată în reședința din Sofia, la 26 August 1886 v. (semm.) Alexandru m. p.

Atitudinea Austro-Ungariei față cu evenimentele din Bulgaria a fost tema fundamentală, despre care s'a exprimat un diplomat austriac în fața unui reprezentant al celei dintâi foi germane.

Înainte de toate a ținut, că scirea despre o învoială între cele trei puteri mari în privința politicii balcanice nu e adevărată. Asupra unei asemenea învoiei nici nu s'a discutat nici în Gastein nici în Franzensbad. Austro-Ungaria și-a rezervat până acum deplina independență și politica ei mai departe va fi într'acolo îndreptată, ca să-și păstreze mâna liberă întru toate și pretutindeni. Hotărîrea ei va atîrna înainte de toate dela atitudinea actualei regente din Bulgaria, dar' se poate deja de pe acum declara, că conducătorii noștri politici nici-când nu vor suferi să se ocupe Bulgaria.

Diarul englez „Standard“ scrie: Afacerea Principelui Alexandru e afacerea acelei puteri, care va fi în contra restabilirii stăpînirii rusești în Constantinopol. Fie procesele diplomației cât de târziu, se fie Principele Alexandru sigur, că dacă se va determina a împărți soarta cu poporul, în acea luptă nici odată nu va fi avisat la propriile sale isvoare de ajutor.

Coloman Tisza acasă.

Sub acest titlu „Pesti Napló“ dela 7 Septembrie n. tractează pe dl ministru-president Tisza în următorul mod:

„Reîntors în patrie, Coloman Tisza a venit să expereze fericirea națiunii sale. Odihnindu-se s'a gândit la viitorul ei și până-când ministrul-president ungar a gustat tîgna *dolce far niente*-lui, s'a răsturnat toată lumea, numai partidul liberal nu. Acestuia acum îi vine rîndul să spriginească pe dl ministru-president, dar' treaba cea mai însemnată a guvernului e de a se îngriji de afacerile țerii, care se descarc asupra lui, ear' pe noi ne apasă. Și căutînd Tisza giur împiegur, privirea i-se face posomorită, fiindcă nicăiri nu vede ceva bun.

„El a plecat în bugiunar cu declararea de încredere a autografului regesc, dar' vădit-a el

într'o frumoasă coloare situația din Ungaria și Austria? N'a visat el despre Taaffe, Széchenyi, despre finanțele maghiare, concordatul austriac? N'a cădut rațele soarelui încrederei regesci pe o parte neagră a sufletului său? Gînditu-s'a el, că s'a mîntuit de căderea, de care era aproape, dar' a învins ca Pyrchus?

„Ei, Ungaria s'a liniștit și Tisza a putut să plece. Regele a putut să vină la Buda, națiunea a făcut iubileu armatei lui Carol de Lotharingia: Tisza s'a scaldat în Ostende și a cruțat neplăcerile sărbătorii și speșele vizitelor domnilor străini, ear' Ungaria a putut să fie septemăni întrege fără guvern. Eată, ce ușor se poate lipsi omul de Tisza.

„Dar' dacă ar fi rămas aici, întemplat-s'ar fi altceva? De abia. La Gastein nu s'a dus, fiindcă nu l-au chemat, acolo au hotărît de *nobis sine nobis* și Bismarck a prescriș lui Kálnoky politica externă a Ungariei. Tisza s'a scaldat în Ostende. După aceea s'a întemplat atentatul bulgar și un șir lung de evenimente agitate. Aceste au atîns deaproape interesele Ungariei, soarta s'a întors și că încotro va căde, a atîrnat dela atitudinea monarhiei noastre, ear' noi cu credință am tot împins carul Rusiei, și Coloman Tisza, par'că nu s'ar fi întemplat nimic, se scaldă fidel în Ostende. Pe el și așa nu-l întreabă nimeni, își va fi gîndind. Și drept a avut, deoarece în crisa europeană nimeni nu i-a mai venit în minte și ministrul-president ungar.

„Dar' pentru aceea, când va fi dietă ungară ori delegație, Tisza va reprezenta pe Kálnoky și politica sa și va vota frumos pentru anexarea Bosniei, după aceea își trimite garda să concureze cu Cehii prelîngă o alianță cu Rusia. Face tocmai ca și când ar fi fost în Gastein.

„Dexteritatea lui diplomatică consistă în a nu se amesteca în afacerile externe. *Et si fractus illabatur orbis*, ministrul-president ungar privește cu liniște și tace ca un filosof. Astfel gustă el încrederea regelui. Sînt două lucruri de care nu se atinge: Politica externă și armata. Dealtmintrelea face pe acest teren toate ce i-se pretind din Viena . . .

„Dapoi cu concordatul austriac cum stăm? Bine nu, mai mult rău. Tisza trebuie acum să se ocupe cu acesta și i-s'a dat ordin „în toată încrederea“, că trebuie să încheie concordatul cu domni Taffe Dunaievski și Bacqhem, *coute qui coute*, costeze-o pe Ungaria cât va costa-o. Partidul din partidul liberal aduc jertfa, fie aceea cât de mare. Cu toate aceste pericolul unui conflict amenință și aceasta e ceea-ce neliniștește pe Tisza, mai ales când se gîndesc la colegul seu Taaffe, care n'a primit atestat de moralitate în formă de autograf regesc și tot îi stă lui Tisza în cale! . . .

„Și murmurul mării a întrecut și plîngerile națiunii, care nu e în stare să plătească darea. Cu toate aceste plătesce, pentru-că o silesc; dacă la iarnă poporul nu va avea ce să mînanțe, guvernul împrumută dările din nou pe camete.

„Într'aceste deficitul crește și de acesta se îngrozește Tisza, fiindcă în contra acestui morb nu ajută nimic nici Ostende. În consiliul de miniștri vin mai înainte la ordinea zilei planurile lui Szapáry. Aici apoi fac cu toții fețe lungi.

Prelîngă toată încrederea regelui, Tisza însuși nu se încrede. El încă țină, că e în deplină solidaritate cu Szapáry. Spre marea lui norocire acesta e solidar cu Rothschild, cu acest geniu financiar maghiar. Sfirșitul consiliului de miniștri e acela, că Ungaria se va îmbogăți cu o nouă dare și cu o nouă datorie. Cu acești bani se prolungește apoi guvernul lui Tisza. Dar' numai așa, dacă în Viena îi acceptează cambiul.

„Întru adevăr posomorită icoană e aceea, pe care o află Coloman Tisza aici acasă, și nu e nici o rață politică strălucitoare într'însa! Nici Croația și congresul sârbesc nu pot servi lui Tisza de mîngăiere. Numai atunci, când se gîndesc la dietă, se mai înveselește, pentru-că aceea e paradisul încrederei, și ministrul-president ungar mînanță încredere și consumă cuvinte. Acolo în parlament e eroicul Alexandru și nu mai abdică“.

Expozițiunea din Sibiu.

— Raport special. —

Expozițiunea din Sibiu s'a deschis ieri dimineață și are să rămână deschisă până la 20 Septembrie.

Bogată în obiecte nu e această expozițiune, de un caracter nu numai local, dar' totodată și național săsesc*). Deși nu s'au expus însă multe obiecte, cele expuse sînt de multe feluri și ne dau o imagine aproape completă despre producțiunea economică a Săsimii din Sibiu. O singură parte din expozițiune e de un caracter mai puțin local, expozițiunea industriei casnice săsesci, în care găsim obiecte din toate părțile Ardealului, bogată atît în obiecte, cât și în forme și genuri.

Ieri a fost și expozițiune de vite, tauri, vaci și boi. Au fost câteva exemplare foarte frumoase, deși după părerea multora nici Sibiuul, nici împiegurimea nu era destul de bine reprezentată. Cu deosebire rasa indigenă n'a fost reprezentată după toată cuviința, — cu toate — că împiegurul Sibiuului sînt vite foarte frumoase. Exemplare frumoase, unele chiar de tot frumoase, erau însă în despărțământul pentru rasă de Pinzgau și cea de Olanda, mai ales din Sibiu. Și ceea-ce mai ales ne interesează pe noi, multe din aceste erau expuse de Români, între care dl Eugen Brote, Ioan Negrilă, Nicolae Joandrea, David Comșa cu specimene foarte frumoase, cel mai frumos un taur de doi ani al dlui E. Brote. Vădînd această parte a expozițiunii, ne rămîne impresiunea, că Sibiuul este unul din cele dintâi locuri de aclimatare în Ardeal, și fără de nici o sfilă putem să le recomandăm celor ce doresc a-și face prăsilă din aceste rase vite de proveniență sibiiană.

Împărțirea premiilor s'a făcut ieri la oarele 5 d. a.

Primul premiu pentru vițe, 12 fl. l'a primit dl I. Nussbächer din Sibiu, ear' al doilea, 8 fl. dl Martin Almen din Miercuria.

Pentru vite de prăsilă primul premiu, 30 fl. dl Eugen Brote, al doilea, 20 fl. dl Iosif

*) Acesta e poate motivul, pentru care comitetul expozițiunii n'a crețut de cuviință a ne vesti și pe noi, că va fi expozițiune.

Redact.

Konnerth din Sibiu, ear' al treilea, 5 fl. Nicolae Joandrea.

Pentru vițele primul premiu, 12 fl. Mich. Greger din Sibiu, al doilea, 8 fl. Eduard de Larcher; ear' pentru vaci primul premiu, 25 fl. Mich. Schobel din Sibiu, ear' al doilea, 5 fl. Fr. Heberlein.

Toate aceste pentru rasa nobilă.

S'au mai împărțit afară de aceasta premii pentru rasa indigenă și pentru buna îngrijire a vitelor.

În curte se află o expozițiune de pompe, produse agricole și mașini agricole, fabricat de Sibiu Török, Jikeli, Rieger. În ceea-ce privește produsele agricole, atențiunea publicului s'a oprit mai ales asupra expozițiunii dlui profesor Konnerth, unul din cei mai distinși agonomi, care a expus totodată și câteva vite frumoase. Precăt scim, această parte a expozițiunii nu e încă completă; ne rezervăm dar' a raporta mai târziu despre ea. — Ca ceva curios, facem astădată amintire despre un plug și o rariță de fer, „perfecționate“ de un faur, Țigan din Cașolt. Ele sînt mai ușoare ca celelalte și pot să fie întocmite cu șuruburi potrivit cu distanța brazelor.

Expozițiunea propriu ținută se află în așa numitul „Gesellschaftshaus“, la dreapta intrării obiectele privitoare la industria de casă, ear' la stînga specimene bine alese din produsele industriale sibiene.

Trebuie, înainte de toate, să scoatem la iveală bunul gust și simțul practic al aranjamentului. E foarte bună impresiunea, pe care expozițiunea n-o produce la prima ochire, și această impresiune ne rămîne în tot timpul petrecerii noastre în localul expozițiunii.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Cluj, 18/30 August 1886.

În comuna Apahida s'au întemplat lucruri, care merită a fi aduse la cunoștința on. public cetitor.

Înainte de aceasta, Apahida era o parohie română gr.-or. respectabilă. Ideea lătirii s-tei uniri însă a produs desbinare și demoralizare în popor.

Comuna bisericească gr.-or. în anul 1880 și-a edificat o scoală din material solid, cospunătoare legilor. Nu a putut însă susține învățător calificat din lipsa de mijloace.

Pe la începutul lui Noemvrie al anului trecut s'au învoit ambele confesiuni să susțină un singur învățător, care a și arătat progres deplin.

Confesiunea gr.-or. ca proprietară a scoalei, ca să-și asigure rămînerea învățătorului, a propus ridicarea salariului la 300 fl. recercînd pe greco-catolici ca să contribuie și ei salariul jumătate, deoarece neavînd local de scoală, cei vre-o 30 de copii ai lor nu pot rămîne fără instrucțiune.

Comuna bisericească gr.-or. avînd puține venituri, nu e silită a repartiza întreg salariul, precăt gr.-cat. neavînd venituri, sînt siliți a repartiza mai mult ceea-ce așa a fost și în anul trecut, fără-ca repartiziunea făcută să o fi desaprobat, — sau din cauza scoalei să-și fi părăsit cineva religiunea.

„Sfântă Treime! Cum se mai cred eu pe propria mea mumă! Maică-mea țină în toate zilele, când mă cert cu soră-mea:

„Copiilor, voi trăiți împreună ca și cățelul cu pisica. Priviți numai la Ivan Ivanovici și Ivan Nichiforovici și luați-i drept exemplu: aceia sînt prietini, adevărați prietini, prietini în adevărul înțeles al cuvîntului. Aceia sînt oameni vrednici și plini de dignitate! — Și eată acum prietinia! — Spuneți: Vă rog, când, cum, pentru-ce?“

„Aceasta e o afacere delicată, Damian Damianovici, nu se poate desfășura în puține cuvinte: va fi mai cu cale, dacă veți binevoi a dispune să se cetească petițiunea! — Vă rog s'o apucați din partea aceasta, — e mai cuviincios“.

„Cetesce, Tarasie Tihonovici“, — grăi judecătorul adresându-se la secretar.

(Va urma.)

Un stat în miniatură.

Sciți că zilele trecute era să se schimbe cartă Europei? Cestiunea Orientului e nimica față cu schimbarea ce era să se facă. Ce e drept, dacă această schimbare s'ar fi făcut, nu era să se turbure pacea Europei, nu s'ar fi petrecut nimic tragic. Două escalături erau de ajuns și totul era gata, însă nu e mai puțin adevărat, că un stat ar fi dispărut de pe cartă Europei.

Acest stat, despre care s'a vorbit foarte puțin și pe care mulți nu-l știu, își are legile sale,

guvernul seu până și forța publică, care nu e de loc imponentă.

E vorba de „pămîntul neutru“ Moresnet, care în mijlocul Europei în anul 1886 prezintă spectacolul curios al unui stat în miniatură, care și-a păstrat autonomia. Suprafața acestui stat nu e mai mare de 5 kilometri. Prelîngă acest stat, republica Andora e o putere mare și Monaco un imperiu puternic.

Locuitorii acestui stat în număr de două mii trăiesc independenți, se administrează ei înșiși și stau sub autoritatea părintească a unui suveran, care se mulțumesc cu modestul titlu de primar; aceasta însă nu-l împiedică de a fi un suveran destul de absolut în genul lui ca și un Țar.

După 71 ani de existență era să fie amenințat printr'o învoială între Germania și Belgia, cari voiau să împartă în două acest stat.

Cele două state nu s'au putut înțelege așa, că încă pentru câțiva ani existența statului Moresnet e asigurată.

Un stat așa de curios nu merită să fie vădit? M'am dus și eu să-l văd și nu mă călesc de loc. Nu m'a costat mult, o noapte în drumul de fier și câteva ciasuri cu trăsura.

Acest mic stat e așezat în fundul unei văi udat de un mic riulet, care cu toate că e foarte liniștit în cursul seu, poartă numele de „Primejdiosul“. Acest riulet, după un curs liniștit, după cum am spus, se varsă într'un lac, în care se oglindesc casele unui vechiu sat, care se țin, că e tocmai din timpul lui Carol-cel-Mare.

De-odată dăm de o înfundătură, în locul verdeții se vede o gaură enormă, de-asupra căreia trec pe nisce poduri de lemn, mici vagoane trase de cai. Fumul ce ese din coșuri întunecă aproape vederile. Aci sînt minele de zinc.

Eată acum cum s'a format acest stat în miniatură Moresnet.

În 1805 se determină fruntaria între Prusia și Țerile-de-Jos. Lucrările mergeau repede, nu s'a putut însă hotărî, în care parte să vină minele de zinc, cari atunci erau în plină activitate de exploatare.

Această mină avea oare-care importanță pentru industria zincului, și fiecare din cele două țeri doriau să le poseadă. Drepturile însă erau aceleași din amîndouă părțile și fiindcă pe atunci Prusia nu tranșa asemenea cestiuni cu forța, s'a hotărît ca acel teritor să rămână neutru; până atunci însă nici o putere nu va pute ocupa acest teritor milităresc.

La început nu erau decăt câteva baratece împiegurului minei. Aci însă această țeară e prosperă. Din vre-o 50 baratece ce erau la 1815, aci sînt mai mult de opt sute case. Bucăția de pămînt neîmpărțită între Germania, Belgia și Olanda se bucură aci de o deplină independență. Numai de formă Prusia și Belgia numesc câte un comisar, ca să reguleze dificultățile, ce s'ar ivi între locuitori; această funcție e mai mult platonice; comisarul belgian stă în această funcție mai mult de patruzeci de ani.

Ce fericiti sînt locuitorii acestui teritor neutru!

Ei nu știu, ce e serviciul militar. Poate numai aci, din toată Europa, nu se scie, ce sînt alegerile! . . Nu sînt partide politice, nici lupte și nici nu au pentru-ce să existe. Cei de ce consilieri din Moresnet sînt numiți de primar și ședințele sînt foarte liniștite.

Când cineva voiesc să fie în consiliu, primarul se duce la comisarii germani și belgiani le arată titlurile, serviciile aduse țerii, și dacă e primit și de ei, atunci e numit consilier pe viață. Nimic mai simplu decăt această alegere.

Dela înființare și până acum Moresnet a avut cinci primari, actualul primar e de doi ani în funcțiune. Căt de vesel, vorbăreț, glumeț e primarul, cu cătă bucurie îmi arăta tot ce-i ceream. E în adevăr tipul omului fericit, și care trăiesc bine. Când a sfîrșit afacerile statului (!?), se duce la casin să bea un păhar cu bere uitîndu-se la apa lacului. La casin găsește pe ajutorul de primar tot așa de vesel ca și el, și care cunoaște toată istoria statului Moresnet. Când toți oamenii de stat ar sîmîna cu acestia, atunci politica ar fi ceva foarte frumos și ușor! . . .

Primarul are în acest teritor neutru inițiativa în toate. Seamănă cu suveranii din evul mediu, care judecau singuri, stînd de multe-ori la umbra unui copac, nu se mai încheie solemn într'o sală de ședințe, numai dreptete să facă. Codul cu care regulează toate afacerile e cel din 1814. Toate inovațiunile judiciare ce s'au făcut din acel an, au rămas literă moartă pentru statul Moresnet.

Budgetul statului e de 12 mii lei; ajunge.

Parochul gr-cat. Moga, ca s'și arete ne-păsarea față cu instrucțiunea credincioșilor sei, nu a primit ofertul, motivându-și refuzul cu aceea, că reparând dînsul mai mult, vor trece gr-cat. la neunire, și în loc ca să îndemne poporeniile sei la susținerea scoalei române existente, mai bucușos îi pune pedeci, ca așa să se ivească necesitatea înființării scoalei comunale pentru cele vre-o câteva familii de Jidani, cu copiii cărora împreună se învețe și cei gr-cat.

Lăsăm să judece on. public cetitor, dacă e corectă sau ba atitudinea dlui Moga. . .

Preocupățiunea de a asigura existența scoalei din Apahida a produs un incident, care a p'trins adînc pe Români. În 13 August n. a. c. mult on. d-n Iuliu Roșescu a recercat pe notarul cercual Papp Miklós (Român renegat), ca să iee în programul adunării reprezentanței comunale din 15 August propunerea sa referitoare la re-torsiunea dreptului de crîsmărit pe seama scoalei, care drept mai bine de un deceniu încoace e usurpat decătră comuna politică.

În 15 August ținîndu-se adunarea, asupra propunerii se încinge o discuțiune lungă și înfo-cată. Reprezentanta, influențată de Szabó — Ungur incarnat — și alți doi oameni ai lui, nu s'a pronunțat asupra primirii propunerii pentru pertractare, ci s'a decis a se defige un alt termin pe 22 August.

Convocatorul se trimite și ce să veți? — Singur Moga îl respinge, deoarece în concept se vorbește despre restituirea dreptului cerut pe seama scoalei gr-or., ceea-ce l-a supărat foarte, vîdînd că prin aceea confesiunea, pe care d-sa a părăsit-o, se încearcă a-și recăstiga drepturile usurpate. Trebuia să scie și să priceapă dl Moga, că greco-orientalii pretind restituirea acestui drept ca unul ce compete fostilor urbani, cari pe atunci toți erau de confesiunea gr-or. și că ați recăstigîndu-se acel drept, de sine se înțelege, că ar avé să se împartă între ambele confesiuni . . .

Adunarea reprezentanței din 22 August a fost o adevărată demonstrațiune în contra Românilor și a decurs așa, încât omul vrînd nevrînd trebuie să creadă, că în țeara noastră legile sînt aduse numai pentru aceea, ca să arunce pulvere în ochii lumii.

Reprezentanții români îndată după sf. liturgie s'au adunat și așteptau deschiderea ședinței, care se amănă din cauză, că notarul și judele aveau de lucru cu încuștirarea honve-dilor. Cesti din urmă se întîlnesc deodată cu un reprezentant ungur și merg în ruptul capului în casa, unde era să se țină ședința și fără a aștepta adunarea tuturor membrilor — ei, trei inși, resping pertractarea propunerii. Într'aceea întră în sală dl preot T. Roșescu cu reprezentanții români, ceea-ce vîdînd notarul — se ia pe ușă afară — demonstrative.

Astfel reprezentanții români au trebuit să se despartă tare indignați vîdînd, cum în patria noastră comună, unde se face atîta paradă cu frumoasa expresiune „egala îndreptățire“ am ajuns la starea tristă, încât unul dintre cei mai slabi notărași încă se simte atît de îndrăsnit de cutează să se pună în poziția de a ataca drepturile pentru cari acest popor cu amar a trebuit să poarte jugul cel greu al iobăgiei; —

Țara nare nici o datorie. Din aceste 12 mii lei, statul Moresnet construesce căi de comunicație, întreține scoli și forța armată. Forța armată, ce e drept, se compune dintr'un singur om, care e totodată și general și soldat. Are uniforma și cască prusiană cu cocarda statului Moresnet, pe care se vede leul belgian și vulturul german fraternisînd sub trei stele și două ciocare.

El reprezentă apărătorul unic al teritorului și departamentului de război. Stă mai toată ziua la cafeneaua Carabinierilor, unde Dumineca vine lume multă din Aixla-Chapelle (Achen). Cât despre cult, societatea minelor face toate cheltueile.

Statul Moresnet nu e egoist, din contră voește să atragă cât se poate mai multă lume la el prin serbările ce le face. Sînt două societăți de armonie. Ambițiunea primarului actual e de a descoperi un izvor de apă minerală. Vîdînd că nu mai descopere a instalat o mică usină, în care prepară ape minerale artificiale. . . Mai are și altă ambiție primarul: voește, ca statul să aibă timbrul lui particular. Speră, că va căpăta această concesiune.

Astfel între Germania și Belgia există acest unic stat, care n'a vîdîut nici odată turburări, unde nimeni nu are nici o datorie nici sarcină, unde cei dela putere nu știu ce e opoziție, unde o administrațiune e primitivă lipsită de acele formalități, cari încercă mai mult, unde consilierii deliberază bînd bere la casin și unde, ca să fii bun patriot, trebuie să scii să petreci.

„Telegraphul“.

dar' și mai tare indignați, atunci când s'au convins, că un popă crescut și hrănit cu prescură românească, orbit de patimă se ferece a p'rtini cauza dreaptă, ce susține poporul din Apahida.

Veritas.

Cronică.

Maiestatea Sa Monarchul în Galiția. Din Lemberg se serie, că Maiestatea Sa a asistat în 7 l. c. la manevrele de cavalerie între Hosany și Ruoki.

Din Sinaia i-se serie „Voinței Naționale“, că baritonul român dl D. Popovici a fost invitat de Regina României la castelul Peleș, unde a executat mai multe bucăți musicale, cu cel mai mare succes. Dintre compozițiile române, cari au fost executate de cunoscutul bariton român, cele de Dima au fost foarte mult aplaudate de Regina. Acompaniamentul la piano a fost ținut de tînărul pianist E. Narice, care după dorința grațioasei Suverane, a mai executat câteva bucăți musicale, între altele o poloneză de Chopin, care a fost mult aplaudată de Regina și de persoanele prezente.

Conferență învățătorească: Programul conferinței învățătorilor din protopopiatele Lipova și Radna, 1886. a) în 8 Septemvrie dimineața. 1. La 8^{1/2} oare deschiderea conferinței. 2. La 9^{1/2} oare luăm parte la s. liturgie. 3. Dela 11—12 oare: G. Bocu, prelege din religiune. b) după ameați. 4. Dela 3—4 oare D. Roman, despre disciplina și stud. sanitar. 5. Dela 4—5 C. Craciun, intuițiune, scrierea și cetirea. 6. Dela 5—6 N. Avram, din economie. c) în 9 Septemvrie dimineața. 7. Dela 8—9 I. Tuducescu, limba română (gramatică). 8. Dela 8—10 C. Craciun, socola. 9. Dela 10—11 N. Stef, geografia și istoria. 10. Dela 11—12 N. Avram, istoria naturală. d) după ameați. 11. Dela 2—3 G. Bocu, fizica. 12. Dela 3—4 D. Roman, limba maghiară. 13. 4—5 I. Tuducescu, socola și geometrie. 14. Dela 5—5^{1/2} N. Stef, cîntare. 15. Dela 5^{1/2}—6 I. Tuducescu, din gimnastică. Lipova, 4. Septemvrie 1886 st. n. *Propunătorii.*

Administrarea vacantei Metropolii din Bucuresci s'a concredut Preasfinției Sale Părintele Archiereu Inocențiu M. Ploescianul, actualului vicar al Metropoliei Ungro-Vlachiei.

O excursiune la Vizanția în Moldova. Dl prefect al județului Putna, scrie „Adevărul“ din Focșani, informîndu-se, că în comuna Vizanția se află izvoare de ape minerale, a plecat în excursiune în acea comună însoțit de dl medic primar al orașului, dl farmacist, dl inginer al județului și alte persoane: În urma cercetărilor făcute s'au constatat în total 6 izvoare, cari după calitatea lor toate se pot reduce la două specii: Sulfuroase-alcalice și feruginoase. Toate aceste izvoare, afară de unul se află la marginea comunei, și după raportul sub-prefecturii de Zăbrăuți, anul acesta preste o sută de persoane, cari suferiau unii de reumatisme învechite, alții de scrofula și alte boale au întrebuițat aceste ape cu cel mai mare succes. Dl Pop, medicul plășei Zăbrăuți, a făcut mai multe observațiuni asupra efectului acestor ape. Dl farmacist M. Reiner din toate izvoarele a luat probe spre a face analiza apelor. Cu ocaziunea acestei excursiuni, dl prefect a inspectat mai multe comune, s'a interesat de starea sătenilor, de facerea drumurilor și altele. La Vizanția, dl prefect împreună cu cei-ce îl însoțiau a vizitat mănăstirea. În lăuntru unu zid secular se găsesc două biserici, una foarte veche de lemn, acum părăsită și aproape de a se ruina, alta mai nouă de piatră, care a fost zidită la anul 1858. Constatandu-se oare-care stricăciuni la turnul bisericii și la dependențe, dl prefect a luat dispozițiune pentru facerea reparației. În vechia biserică de lemn, catapiteasma, care este frumos sculptată, s'a găsit în bună stare, asemenea s'a descoperit pe o grindă ce susține catapiteasma înspre altar, o inscripție săpată, în care din cauza întunecului, nu s'a putut descifra decât leatul (ZPOH) 7178 dela facere, care corespunde cu anul dela Christos 1670, și cuvîntul monach. Însă în biserică cea nouă s'a aflat în altar vechiul pomelnic al ctitorilor adus se vede din vechia biserică scris pe 3 table de lemn, cari se pot închide ca o carte. Între acești ctitori s'a putut descifra în primul loc numele d-lui Moldovei, Ioan Eremia Movila, apoi Stefan-Vodă, Barnovschi, Dabijă-Vodă și alți domni; de unde se vede, că această mănăstire a fost întemeiată pe timpul d-lui Eremia Movilă pe la 1595—1607. Dela Vizanția dl prefect a trecut la Soveja comuna cea mai frumoasă din partea munteană a plășei Zăbrăuți. Aici asemenea a inspectat primăria, scoala care acum se construesce, căsarma și mănăstirea, zidită la anul 1645 de Matei Basarab, Domnul Munteniei. Zidul secular ce încungiuță această mănăstire este în mai multe părți dărîmat, dependențele toate rulate, în urma unui incendiu ce s'a întîmplat în anul 1867.

Expozițiunea internațională a artei militare. Se serie din Bruxella diarului „Le Temps“: Guvernul a primit într'un mod favorabil idea unei expoziții internaționale a artei militare, în 1888, la Bruxella. Expozițiunea va conține tot ce este privitor la materialele și la construcțiunile genului civil și militar. Vor fi rezervate hale speciale pentru o expozițiune re-

trospectivă, în care se va vedea o mare colecțiune a armelor celor vechi și a instrumentelor de război. În cîrînd se va deschide un concurs între constructorii cei mai principali din toate țările. Capitalul necesar pentru expozițiunea din 1888 este deja subscris. Mai multe guverne deja au și aderat. Răspunsurile celorlalte se așteaptă în cîrînd. Lucrările de organizare au să înceapă îndată.

Aerostațiunea militară. Pare că în Rusia se urmăresc cu activitate experiențe de aerostațiune militară analoge cu acelea, pe cari le fac la Paris colonelii Krebs și Renaud. Aceste experiențe însă nu se fac fără un mare pericol. Un balon al societății imperiale tehnice de aerostațiune s'a pierdut în mare la 7 Iulie. Acest accident a motivat publicarea unei circuliări a ministerului marinei, prin care se face cunoscut căpitanilor de vase, că pe viitor, când vor vedea un aerostat arborînd un semnal consistînd dintr'un drapel roșu, deasupra căruia să se afle un mic balon negru, acest semnal are să însemneze, că aeronauții au trebuință de ajutor. Avînd în vedere deseale călătorii, cari se fac acum în balon, circulara atrage atențiunea căpitanilor vaselor de război de pe Marea-Baltică asupra comunicațiunii făcute de ministere.

Congresul Americanistilor. La 15 Septemvrie se va deschide la Turin al cincilea congres al Americanistilor, în conformitate cu ceea-ce s'a hotărît în congresul din Copenhaga, ținut în August 1883. În ședințele acestui congres se va trata despre istoria Americii mai înainte de descoperirea ei decătră Christof Columb și despre geologia americană; despre archeologia, antropologia, și etnografia; despre limbistică și paleografia.

Congresul internațional antisemitic. Cetim în „Voința Națională“: Ați la oara 1 p. m., în sala Ateneului, se va întruni congresul internațional antisemitic. În acest scop au sosit delegați de prin diferite orașe, precum și din străinătate, între alții dd. Jacques de Biez (Francia), autorul cărței „La question Juive“; deputatul Frantz Kombossy și contele Zdenko Klebesberg, din Ungaria, Adam Petrovici din Pesta etc. Ni se asigură că dl Stoecker, din Berlin, s'a scusat printr'o scrisoare, adresată organizatorului acestui congres, că nu poate lua parte la congres, dar' că va adera la toate hotărîrile ce se vor lua. Asemenea și dl Edouard Drumond, autorul cărței „La France Juive“, și-a exprimat părerea sa de rău că, fiind bolnav, n'a putut veni în Bucuresci.

Sinuciderea unei principese. La Catana, în Sicilia, o nobilă d-șoară, juna principesă de Tremestieri, în etate de 17 ani, s'a sinucis, bînd o doză de otrăvă violentă, în urma opunerii părinților ei de a se căsători cu un tînăr de o bună familie, dar' care nu era nici nobil nici avut, și pe care îl iubia cu pasiune.

Scoala de fete din Sibiu.

(Urmare și fine.)

Nr. 312/1886.

Proces verbal

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, luat în ședința dela 30 August n. 1886.

Președinte: Iacob Bologa, vice-președinte. Membrii prezenți: D. bar. Ursu, E. Măcellariu, P. Cosma, G. Barițiu, B. P. Harșanu, C. Stezariu, I. V. Russu, P. Dunca, E. Brote, cassar.

Secretar: Dr. D. P. Barcianu.

Nr. 89. Comisiunea exmisă din ședința dela 24 August a. c. pentru a constata întinderea cunosințelor din limba română, a candidaței pentru un post de învățătoare la scoala de fete a Asociațiunii, Cornelia Lupu, raportează că prezentându-se numita candidată înaintea comisiunii, aceasta din întrebările făcute s'a convins, că în conversație și în gramatică, d-șoara Lupu e influențată de dialectul domiciliului ei, și de dedarea de a cugeta mai întăiu unguresce frasa, ce are să o predee pe românește, ear' că în literatură română pare prea puțin orientată. Pe baza acestor considerări, comisiunea e de părere, că cel puțin în anul prim al eventualei numiri de învățătoare, nu ar putea prevedea învățămîntul din limba română, dar' că ar putea fi aplicată pentru limba maghiară, lucrul de mână, desemn și gimnastică (Nr. 311/1886).

În legătură cu aceasta se arată, că informațiunile cerute asupra candidaței Aurelia Filipescu sînt mulțumitoare, și că prin urmare s'ar putea proceda la săvîrșirea alegerii unei învățătoare, conform concludului de sub Nr. prot. 88 din ședința dela 24 August.

— Se decide alegerea învățătoarei după modalitatea urmată la alegerea învățătorilor.

Nr. 90. Înainte de a păși la alegere, membrul B. P. Harșanu, cu provocare la § 31 din statute, și avînd în vedere, că ar fi prezenți 6 membri ordinari, cere ca membrii suplenți să nu fie admiși la vot.

— Comitetul avînd în vedere, că până acum în conformitate cu un conclud anterior, care în cas când membrii ordinari ai comitetului sînt în număr cu p'areche, au fost admiși la vot și membrii suplenți, și avînd în vedere, că în §-ul amintit din statute nu se exclud expres dela vot membrii suplenți ai comitetului, — decide cu 4 contra 3 voturi, admiterea la vot și a membrilor suplenți.

Nr. 91. Urmînd la ordine alegerea învățătoarei prin ședule și dăndu-se 11 voturi, din aceste

a întrunit Aurelia Filipescu 6, ear' Cornelia Lupu 5 voturi, deci

— Aurelia Filipescu se numește învățătoare la scoala de fete, cu observarea celor cerute de inspectorul regesc de scoale cu privire la prezentarea documentelor de calificățiune, pentru aprobare.

Nr. 92. Membrul I. V. Russu, insinuă protest contra alegerii, la care se alătură și membrul B. P. Harșanu.

— Spre sciință.

Nr. 93. Comisiunea scolară, în legătură cu concludul din ședința dela 24 August, cu privire la numirea directorului internatului, avînd în vedere necesitatea înlocuirii cât mai cîrînd a acestui post, ear' pe de altă parte, avînd în vedere însemnătatea numirii de directoră a internatului pentru întreaga dezvoltare ulterioară a scoalei și a internatului Asociațiunii, — propune a oferi directoratul internatului d-șoarei Elena baroneasa Poppu din Sibiu.

— Comitetul în unanimitate ofere postul de directoră a internatului d-șoarei Elena baroneasă Poppu, care, pentru casul, că primesce ofertul comitetului, se consideră denumită directoră a internatului.

Nr. 94. În legătură cu cele din punctul precedent, și avînd în vedere că lucrurile pregătitoare sînt aproape terminate,

— Comitetul decide deschiderea scoalei și a internatului cu 15 Septemvrie st. n. a. c.

Nr. 95. În legătură cu cele premergătoare, și avînd în vedere dispozițiunile §-lui 57 Art. L. XXXVIII din 1868 și cele normate în ord. ministerială dtdo 26 August 1877 Nr. 21678. II.

— Comitetul se adresează la veneratul consistor archidiececan din Sibiu și la veneratul ordinarat din Blaj pentru comunicarea unui plan de învățămînt din religiune și morală pentru scoala civilă, precum și pentru numirea persoanelor încredințate cu predarea acestui obiect de învățămînt.

Nr. 96. Inspectoratul reg. ung. de scoale al comitatului Sibiu, aduce la cunoscință prin hîrtia dtdo 27 August Nr. 905/1886, că a luat spre sciință alegerea de învățători și numirea de director al scoalei de fete cu aceea, ca, înainte de aplicare, aleșii cari n'au atestat de calificățiunea formală din limba maghiară, să și-l cîștige, ear' după 2 ani de serviciu să facă examenul de calificățiune prescris pentru scoalele civile. Ear' încât privesce terminul deschiderii scoalei dispune, ca, deoarece statutul de organizare și planul de învățămînt al scoalei s'a prezentat din partea comitetului administrativ al comitatului în 8 August a. c. la în. minister, cu deschiderea să se aștepte până la 8 Septemvrie st. n. a. c. pentru a se susține astfel timpul de 30 zile pentru eventualele observări ale autorităților superioare.

Tot cu această ocaziune se cere, ca învățătorii numiți să și prezente la timpul seu toate documentele în copie autentică, și traduse în limba maghiară (Nr. 310/1886).

— Spre sciință și conformare

Sibiu, d. u. s.

Iacob Bologa m. p., Dr. D. P. Barcianu m. p.,
vice-președinte, secretar.

Autenticarea acestui proces verbal se încrede d-lor: Cosma, Harșanu, Russu.

S'a cetit și autenticat. Sibiu, 3 Septemvrie 1886.

P. Cosma m. p. I. V. Russu m. p.

Varietăți.

(O nouă descoperire în America.) Cetim în „Le Voleur“: Un oare-care colonel Bartlett, mare amator de piscicultură, în urma unor îndelungi observațiuni, a dobîndit convingerea, că pescii sînt nise înfocați melomani, sau, pentru a întrebuița limbajul științei, sciu să deosebească sunetul de sgomot. Se scie, că simțul auzului la animalele acatice este foarte dezvoltat; dar' se pare, că cel mai mic sgomot îi face să fugă; sunetul, din contră mai cu seamă acela produs de o voce umană, îi atrage. Atunci ei se opresc repede din drumul lor. În scop de a duce la un bun sfîrșit această experiență concludentă, dl Bartlett se îmbarcă într'o dimineață pe lac, atunci când nici un sgomot nu se auzia, însoțit de unul din amicii sei dotat cu o prea frumoasă voce de bas și a putut, cu ajutorul unui acuascope, să studieze de visu curioasele fenomene, despre cari am vorbit mai sus.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 10 Septemvrie n. Principele Alexandru a fost ieri în trecere în Budapesta și Viena viu aclamat. Și-a continuat călătoria spre Darmstadt.

Londra, 10 Septemvrie n. Guvernul a comunicat ambelor case ale parlamentului, că cestiunea bulgară va trebui acum după abdicarea principelui să se reguleze conform protocolului din Constantinopol al tractatului de Berlin.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albin.

Economie.**Piața cerealelor din Portul Brăila.**

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 26 August 1886.

Vânzătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libru	prețul lei în aur
Sasu	Petricioni	Porumb	1250	61	7.—
Matei	G. Mendl	"	4000	59	6.85
Bach	L. Mendl	"	1800	58	6.50
Vamvuri	G. Mendl	"	700	59	6.85
Dreifus	Travlo	Grâu	1100	60 ³ / ₄	12.10
"	Peirano	"	2100	61 ¹ / ₂	12.82 ¹ / ₂
"	Feitler	"	12200	58 ¹ / ₂	9.55
"	Foca	"	4300	61 ¹ / ₂	12.82 ¹ / ₂
Politi	Marchiani	"	3200	60 ¹ / ₂	11.50
Foca	Frishman	"	3200	58 ¹ / ₂	6.82 ¹ / ₂
Carandino	Feitler	"	1100	60 ¹ / ₂	11.—
Perlea	G. Mendl	Săcară	680	54 ³ / ₄	6.55
"	"	"	1460	54	6.50
"	"	"	870	55	6.50
Găetan	"	"	500	53 ³ / ₄	6.30
Ghioni	"	"	3800	58	7.20
Dobrescu	"	"	500	55	6.40
Mavrodin	"	"	1350	55 ¹ / ₄	6.45
Vrioni	"	"	3550	55 ¹ / ₄	6.50
Sasu	"	"	3500	55 ¹ / ₄	6.50
"	L. Mendl	Orđ	1150	44 ¹ / ₄	4.30
Evloghin	"	"	1800	44 ¹ / ₂	4.35
Bach	"	"	1700	44	4.44 ¹ / ₂
Marchiani	Pauli	"	1300	47 ¹ / ₂	5.50

Orđul nemistuit de cai. — Foarte adese-ori se întâmplă să vedem, că caii nostri slăbesc deși îi hrănim bine cu fân și le dăm orđ de ajuns. Dacă nu e vorba de caii bolnavi, bătrâni, rău îngrijiiți și cari muncesc prea mult, pricina acestei slăbiri provine — adese-ori — din cauză, că nu mistuesc bine hrănilor ce le dăm. Această nemistuire, mai ales a orđului, nu e totdeauna o probă, că caii n-au dinți sau orđul e prea tare,

ci și o probă de lăcomie a calului, care nu amestecă bine orđul sau ovėsul în gură, ci-l soarbe, cum s'ar dice.

Observați, de curiositate, că caii cei mai lacomii, cari își sfirșesc mai curând porția lor de orđ, sânt aceia ce lapedă mai mult . . . la gunoiu.

Pentru a se înlătura acest neajuns e bine a nu se pune orđul grămadă înaintea calului, ci

cât se poate de întins și subțire. E bine, și mai ales pentru caii mai bătrâni sau celor de muncă, căror trebuie a li se da orđ mai mult, să li se hurluiască orđul înainte de a li se da, sau să se înmoaie de cu seară în un vas cu apă curată. Cu chipurile acestea partea mai hrănitore a orđului (fecula) va trece prin toate căile degestive ale calului cu mai mare folos pentru el. („Gazeta Săteanului“).

Bursa de Bupapasta

din 9 Septembrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	107.70
" " hârtie " 4%	94.70
" " hârtie " 5%	94.70
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	152.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	118.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	105.—
" " " " bătăne-timișene	105.—
" " " " cu cl. de sortare	105.—
" " " " transilvane	105.—
" " " " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	120.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	127.—
Rentă de hârtie austriacă	84.60
" " argint austriacă	85.10
" " aur austriacă	118.25
Losurile austr. din 1860	140.—
Acțiunile băncii austro-ungare	863.—
" " de credit ung.	288.50
" " " " austr.	279.—
Argintul	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni împărătești	5.95
Napoleon-d'ori	9.97
Mărci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 9 Septembrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	107.70
" " hârtie " 4%	94.70
" " hârtie " 5%	94.70
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	152.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	105.—
" " " " bătăne-timișene	105.—
" " " " cu cl. de sortare	105.—
" " " " transilvane	105.—
" " " " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	120.70
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	126.80
Rentă de hârtie austriacă	85.—
" " argint austriacă	85.40
Rentă de aur austriacă	119.20
Losuri austr. din 1860	140.25
Acțiunile băncii austro-ungare	864.—
" " de credit ung.	288.—
" " " " austr.	279.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.94
Napoleon-d'ori	9.97 ¹ / ₂
Mărci 100 imp. germane	61.67 ¹ / ₂
Londra 10 Livres sterlingi	125.85

Cursul pieței din Sibiu

Hârtie-monetă română	Cump.	8.65	vënd.	8.75
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.20	"	1.21

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Septembrie st. n. 1886.	
Renta amort. (5%)	Cump. 96 ¹ / ₂ vënd. 97 ¹ / ₂
" Rur. conv. (6%)	" 87 ¹ / ₂ " 87 ¹ / ₂
Act. de asig. Dacia-Rom.	" 270. " 275.—
Banca națională a României	" 1020. " 1030.—
Împr. oraș. București	" 32. " 33.—
Act. de asig. Naționala	" — " —
Credit mob. rom.	" — " —
Scrișuri fonciare urbane (5%)	" 100. " 101.—
Schim 3 luni	" 25.13 ³ / ₄ " —
Societ. const.	" 164. " —
Aur	" 13.90 " 14.10

Curs de moșit.

Direcțiunea clinice și a institutului de moșit r. ung. pentru moașe prin aceasta aduce la cunoștință **deschiderea cursului pentru moașe.**

Instrucțiunea e gratuită, se începe la **12 Octomvrie 1886** și se termină la 24 Februarie 1887 n.

Primirea elevelor se efectuează **dela 1 până 15 Octomvrie 1886 n.**, prelungă atestat de botez și de moralitate, la direcțiune, strada Poplăcii Nr. 27.

Direcțiunea.

 Spre a face calificarea de moașe posibilă și persoanelor mai sărace ale populațiunii rurale, **Dr. C Kreutzer** va da pentru opt eleve cuartir liber pe durata cursului. Deslușiri se pot da totdeauna din partea direcțiunii. [334] 1—4

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Sz.-Ujvár — (Transilvania)

deschide abonamente pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei“. Diuar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 15-a și a luni în numeri câte de 2—3 coale; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotul Roman“. Diuar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte de 2³/₄—3¹/₄ coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea mulțime de predici pe Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valoare și-și pot procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră.

Colectanții primesc gratis al patrulea exemplar.

Tot acolo au apărut și se află de vândare:

Biblioteca „Săteanului Român“. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl.; câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nioară, profesor gimnasial. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Colectă de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paul Hunfalvy despre cronică lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere, invederită de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I, II, III. Prețul broșurii I, II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Borgovan. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele poesii populare culese și adnotate de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petutulul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șiuluțiu. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafuli ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puiei ei de aur. Studiu archeologic, de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora“. 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. Acest op cu devisa: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ — este dedicat educatorilor și învățătorilor, plăpânde generațiuni a poporului român, a aceluia popor, ce s'a luptat mai mult pentru limbă decât pentru viață. Edițiunea acestui manual în octav mare cuprinzând 341 pagini, tipar garmond, este frumoasă și tare plăcută ochiului. În modesta noastră

literatură pedagogică, nu aflăm nici un op, nici un manual întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura, în care este acesta; și trebuie să constatăm cu plăcere, că autorul la redactarea acestui manual a dezvoltat mult zel împreună cu o rară diligență, intențiune sinceră însoțită de un studiu serios și îndelungat prin ce s'a făcut demn de lauda și spriginirea publicului român, mai ales a celor în prima linie interesați, cărora nu hesităm nici un moment a-l recomanda cu toată căldura.

Manual de Gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri, de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. Prețul 30 cr.

Manual de stupărit de Ioan Costinu. Cu 36 figuri explicative. Prețul cu porto francat 70 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Micul mărgăritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci frumos ilustrată, pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșurate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Să se noteze: care edițiune se cere).

Visul prea sântei vergure Maria, a Născătoare de Dumneșu, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

 Tot acolo se plătesc cu prețuri urcate acțiunile dela „**Albina**“ și „**Furnica**“ și cu prețurile originale acțiunile dela „**Ardeleana**“, „**Mureșiana**“, „**Timișiana**“ și „**Economul**“.

[296] 15